VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 53)**

z dnia 16 września 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 53)

16 września 2016 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Arkadiusza Czartoryskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– podsumowanie przeprowadzonej wizytacji Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Gdańsku, Kaszubskiego Dywizjonu SG w Nowej Pasłęce oraz placówki SG w Krynicy Morskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Hut** dyrektor Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Piotr Zuzankiewicz** dyrektor Departamentu Polityki Granicznej i Funduszy Międzynarodowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Tomasz Praga** zastępca komendanta głównego Straży Granicznej, **kadm. SG Piotr Stocki** komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej, **Marek Bieńkowski** dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli oraz **Dariusz Drelich** wojewoda pomorski.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jacek Karolak** i **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Szanowni państwo, jeszcze raz wszystkich serdecznie państwa witam i otwieram posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, podsumowujące naszą wizytę w oddziale Straży Granicznej. Bardzo dziękuję panu płk. Tomaszowi Pradze, zastępcy komendanta głównego Straży Granicznej, który towarzyszył nam przez dwa dni. Równie gorące podziękowania kieruję do pana adm. Piotra Stockiego. Szanowni państwo, na naszym posiedzneiu jest obecny wojewoda pomorski pan Dariusz Drelich – witam serdecznie. Witam też przedstawicieli Ministerstwa Administracji i Spraw Wewnętrznych, w tym pana dyrektora Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Pawła Huta oraz pana Piotra Zuzankiewicza. Witam też pana generała, dyrektora departamentu z Najwyższej Izby Kontroli oraz wszystkich gości, którzy uczestniczyli w naszych pracach przez te dwa dni. Bardzo państwu dziękuję, szczególnie panu admirałowi, za możliwość zapoznania się z państwa pracą. Mieliśmy okazję gościć w placówkach SG w Krynicy Morskiej, w Gdyni, Gdańsku i Nowej Pasłęce. Pierwsza nasza dzisiejsza wizyta to była SG…

Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej kadm. Piotr Stocki:

Punkt bazowania jednostek pływających Kaszubskiego Dywizjonu Straży Granicznej.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

W Nowej Pasłęce, tak? Bardzo serdecznie państwu dziękuję za tak sprawne zorganizowanie tej wizyty, że mogliśmy zapoznać się praktycznie ze wszystkimi miejscami funkcjonowania SG, również z tymi jednostkami, które uczestniczą w pracy na morzu, czyli zarówno łodziami motorowymi, okrętami, jak i statkami, którymi są poduszkowce. To rzeczywiście bardzo wartościowa informacja. Dziękuję też za te wszystkie informacje, które otrzymaliśmy podczas spotkań w placówkach SG. Mieliśmy okazję wysłuchać państwa opinii na temat funkcjonowania i ewentualnych potrzeb.

Proszę państwa, jak pokazała nasza wizyta, jest kilka elementów, które są istotne dla prac Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Dzisiaj nie jesteśmy raczej w stanie sformułować treści ewentualnego dezyderatu, ale biorąc pod uwagę naszą pracę podczas tych dwóch dni, myślę, że wraz z członkami prezydium zastanowimy się, kiedy będziemy

mogli już w Warszawie, w Sejmie, zorganizować obrady Komisji, które niejako skonsumowałyby naszą wizytę na Wybrzeżu. Od pana komendanta, pana admirała wiemy, że jest kilka rzeczy istotnych, które państwo sygnalizowaliście. Po pierwsze, nowe przepisy dotyczące objęcia kontrolą przez SG wszystkich podróżujących w portach powietrznych. To jest niezwykle poważne wyzwanie, szczególnie personalne, ale myślę, że pan komendant jeszcze słowo na ten temat powie. Jest też kwestia modernizacji floty pływającej, szczególnie tych największych okrętów. Dodatkowo państwo w dyskusji zwracaliście uwagę na flotę samochodów, która jest już zużyta. Kiedy wchodziliśmy do strefy Schengen, to na kilka lat przed tymi wydarzeniami pamiętamy długie pociągi land roverów jadących w kierunku naszej wschodniej granicy, ale od tego czasu minęło już grubo ponad kilkanaście lat, więc i ta flota samochodów jest już do wymiany. Jest to moment, w którym nowy rząd i Sejm nowej kadencji będzie planował na najbliższych kilka lat wydatki w ramach modernizacji służb mundurowych, niekoniecznie w przyszłym roku, ale w najbliższych latach, i warto byłoby również państwa potrzeby ująć w tych planach Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Myślę, że panowie komendanci jeszcze raz powiedzą o tych najważniejszych sprawach, które w przyszłości powinny być zrealizowane, jeżeli chodzi o kondycję SG, zwłaszcza morskiego komponentu SG. Wiemy też, że państwo uczestniczycie w misjach zagranicznych i że w tej kwestii też są pewnego rodzaju przemyślenia, dlatego bardzo chętnie udzielę państwu głosu.

W tym momencie chciałbym zaproponować, żebyśmy po wysłuchaniu państwa spokojnie spotkali się w Warszawie w ramach prezydium Komisji i sformułowali na piśmie dezyderat, który zostałby jako projekt przedstawiony całej Komisji. Moglibyśmy go przyjąć najprawdopodobniej w ciągu najbliższego miesiąca. Zaraz przekażę głos panu komendantowi i poproszę o podsumowanie, a także przedstawicielom ministerstwa czy wojewody, jeżeli jest taka potrzeba, jeżeli będą chcieli państwo zabrać głos. W tej chwili pan minister, wiceminister i sekretarze stanu są w Brukseli, dlatego nie mogli być i pracować razem z nami. Po państwa wystąpieniach oczywiście przeprowadzimy dyskusję, jeżeli będą głosy. Proszę bardzo, pan dyrektor Paweł Hut.

Dyrektor Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Paweł Hut:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, witam wszystkich państwa, a witam szczególnie, bo w imieniu pana ministra spraw wewnętrznych i administracji. Tak jak usłyszeliśmy od pana przewodniczącego, pan minister nie mógł w tym spotkaniu osobiście uczestniczyć, stąd obecność moja i pana dyrektora Piotra Zuzankiewicza. Myślę, że nie będę państwu zabierał dużo czasu, niemniej jednak mam nadzieję, że to wyjazdowe posiedzenie ma również swój praktyczny wymiar. Tak jak pan przewodniczący był łaskaw powiedzieć, pan minister oczekuje sformułowania dezyderatu, konkluzji i zawarcia w nim pewnej myśli, wniosków, które ewentualnie później pozytywnie wpłynęłyby z jednej strony na funkcjonowanie ochrony granicy państwowej na odcinku z Federacją Rosyjską, ale z drugiej strony jest to przecież element szerszej sprawy, jaką jest polityka migracyjna państwa. Jadąc na to spotkanie, staraliśmy się przewidzieć, co by państwa mogło interesować, bo jednak dosyć specyficzny był program tego dwudniowego pobytu. W związku z tym pozwolę sobie przekazać głos panu dyrektorowi Piotrowi Zuzankiewiczowi, który bezpośrednio zajmuje się nadzorem ministra spraw wewnętrznych i administracji nad SG, jak również później także panu komendantowi, żeby państwo mogli uzyskać wszystkie potrzebne informacje.

Dyrektor Departamentu Polityki Granicznej i Funduszy Międzynarodowych MSWiA Piotr Zuzankiewicz:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, mam nadzieję, że dzisiejsza i wczorajsza wizyta w tutejszym ośrodku SG pokazała, że SG należy do jednych z najbardziej profesjonalnych służb, że to jest służba profesjonalna, dobrze przygotowana do swoich zadań, pełniąca bardzo istotną rolę, ponieważ zabezpiecza granice i dba o bezpieczeństwo. Natomiast myślę, że te spotkania uświadomiły paniom i panom posłom także to, że są istotne potrzeby związane z modernizacją SG, o czym wspominał pan przewodniczący. Chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na aspekt międzynarodowy, czyli istotne zaan-

gażowanie SG związane z narastającym kryzysem migracyjnym i sytuacją na granicach UE. SG w coraz większym stopniu angażuje się w różnego rodzaju misje, zarówno bilateralne, jak i w ramach Fronteksu. Najważniejsze państwa, w których w tym roku odbyły się misje, to m.in. Macedonia, Grecja. Jak wiadomo, wymaga to dodatkowego zaangażowania etatowego. Ponadto ze względu na plany tworzenia straży przybrzeżnej Unii Europejskiej będziemy zmuszeni do tego, żeby oddać do dyspozycji część funkcjonariuszy SG, co powoduje, że automatycznie mniej strzeżona będzie nasza granica, stąd prośba o uwzględnienie tej kwestii w planach modernizacji służb.

Kryzys migracyjny, a jednocześnie rosnące zagrożenie terrorystyczne skutkują również pewnymi zmianami w ramach ustawodawstwa unijnego. Przykładem może być nowelizacja kodeksu granicznego Schengen, na mocy której od października wszystkie osoby, które przekraczają granice Polski na lotnisku, muszą być zweryfikowane. Do tej pory taka weryfikacja była jedynie wyrywkowa, dlatego konsekwencją tej nowelizacji jest konieczność zapewnienia większej liczby etatów strażników granicznych. Zatem, jak powiedziałem, kryzys migracyjny, zagrożenie terrorystyczne, zaangażowanie w misje zagraniczne powoduje, że musimy wdrażać program modernizacji, musimy zabezpieczać swoje granice, musimy inwestować w sprzęt, etaty, ale także budować nowe placówki, ponieważ jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa w naszym kraju. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie admirale, panie komendancie, prosiłbym, żebyście panowie w krótkich słowach naświetlili to, o czym mówiłem i co dzisiaj widzieliśmy, konieczność modernizacji Nowej Pasłęki, jak zrozumiałem, zarówno miejsca startowania poduszkowców, jak i samego budynku oraz urządzeń specjalistycznych do monitorowania granicy, wieży z urządzeniami. Proszę też jeszcze o słowo na temat nowelizacji przepisów kodeksu granicznego Schengen. To są najważniejsze rzeczy, które, mam nadzieję, znajdą się w naszym dezyderacie. Wiadomo, że pozostałe rzeczy, czyli modernizacja floty samochodów czy floty okrętów, powinny być na bieżąco robione i ministerstwu ten temat jest znany. W związku z tym proszę o krótkie przedstawienie tych spraw.

Zastępca komendanta głównego Straży Granicznej Tomasz Praga:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, chciałbym wskazać na dwa tematy, które nas bardzo angażują, jeżeli chodzi SG. Po pierwsze, nasze zaangażowanie w misje zagraniczne, o których już wcześniej wspominałem, zarówno fronteksowe, jak i bilateralne. Na dzień dzisiejszy, jak już mówiłem, poza granicami kraju jest ponad 150 naszych funkcjonariuszy, którzy ochraniają odcinki granic innych państw, a z tym się wiążą konkretne wydatki, dlatego że część wydatków związanych z wyjazdami SG pokrywa w pierwszej kolejności z własnych finansów. Oczywiście Frontex nam je zwraca, może robić i robi przedpłaty w wysokości od 30% do 50%, natomiast nikt nie przewidział w ostatnich latach, że nasz udział w misjach zagranicznych będzie aż tak duży. W tym roku w ciągu dwóch miesięcy wysłaliśmy za granice więcej funkcjonariuszy niż w ubiegłych latach przez cały rok. W kontekście wyjazdów bilateralnych zapotrzebowanie właśnie na polską SG strasznie rośnie, co powoduje, że nie dysponujemy finansami, które pozwoliłyby nam w sposób płynny sprostać tym potrzebom, które się pojawiają. W związku z tym na zabezpieczenie tych działań przekazujemy środki przeznaczone na inne cele, natomiast w ostatnim czasie otrzymaliśmy zapewnienie ze strony MSWiA, że w najbliższym czasie otrzymamy wsparcie, co pozwoli nam zrealizować te misje. Oczywiście Frontex zwróci nam te pieniądze, z tym że nastąpi to już w przyszłym roku, co spowoduje, że nie wpłyną one do budżetu SG, tylko do budżetu państwa. Dlatego wydaje mi się, że należałoby znaleźć kompleksowe rozwiązanie tego problemu, bo dzisiaj ta dziura budżetowa zostanie załatana, ale jedynie w sposób tymczasowy, a w przyszłym roku znowu staniemy przed tym samym dylematem i problemem. Stąd też myślę, że warto by było pochylić się nad tym, aby może przeznaczać dodatkowe środki dla SG na te potrzeby.

Druga sprawa dotyczy naszej floty samochodowej, o czym pan przewodniczący wspomniał. Nasza flota samochodowa ma już dużo lat, bo niektóre najstarsze pojazdy, a jest ich sporo, są nawet z 2001 r., z tego, co pamiętam. Trzeba zatem zwrócić uwagę na bezpieczeństwo naszych funkcjonariuszy i to, że zadania, które są wykonywane w trud-

nym terenie, powodują, że te samochody są po prostu mocno eksploatowane, więc tabor samochodowy powinien być systematycznie zmieniany. Zdajemy sobie sprawę, że nie nastąpi natychmiastowa wymiana całej floty samochodowej, ale samochody terenowe musimy systematycznie wymieniać. Chciałbym nadmienić, że nie ma takiej możliwości, aby samochody zakupione z funduszy Fronteksu były wykorzystywane w misjach bilateralnych poza UE, co jest dla nas pewnym utrudnieniem.

Kolejna sprawa dotyczy etatów. Nie chodzi o to, że SG chce się nadmiernie rozbudowywać, tylko chodzi tak naprawdę o zmianę przepisów. Mamy pierwszy przepis, który wchodzi w życie w październiku, tj. art. 8 kodeksu granicznego Schengen, który spowoduje, że będziemy musieli, tak jak wcześniej zostało powiedziane, kontrolować również obywateli UE. Będą to krótkie kontrole polegające na sprawdzeniu dokumentów oraz wprowadzeniu danych do pewnych systemów. Robiliśmy symulację i okazało się, że spowoduje to, iż na samym Okęciu potrzebujemy zatrudnić w przyszłym roku około 50 funkcjonariuszy, bo to jest ogromny port. To jest przejaskrawiony przykład, który pokazuje, że to nie jest nasze „chciejstwo”, tylko wynika to bezpośrednio z przepisów prawa UE.

Druga sprawa, która pokazuje, dlaczego potrzebujemy zwiększenia etatów w formacji, to jest nasz udział w misjach. W projektach jest przewidziane, że około 2–3% funkcjonariuszy po powstaniu nowego Fronteksu musi być do dyspozycji państw członkowskich, co powoduje, że w przypadku 15-tysięcznej formacji około 300 funkcjonariuszy będzie musiało być przygotowanych do wyjazdu na misje organizowane bezpośrednio przez Agencję Frontex. To są argumenty, które wskazują, że ta potrzeba jest naprawdę realna. Oczywiście nie chodzi o to, że będziemy prosić, aby od 1 stycznia było 300, 500 czy 800 dodatkowych etatów, bo dzisiaj trudno mi jest to oszacować, ale pochylimy się nad tym i przedstawimy te liczby.

Kolejna kwestia to oczywiście inwestycje. Nie możemy zapominać, że poza oddziałem morskim istnieje jeszcze osiem innych oddziałów. Oczywiście ze względu na rosnące zagrożenia musimy pochylić się nad zabezpieczeniem w pewnym kontekście naszej granicy ze Słowacją i z Czechami. My w wyjątkowych przypadkach jesteśmy w stanie sobie poradzić, bo mamy rezerwy chociażby w szkołach w postaci nowo przyjętych funkcjonariuszy. Poza tym we wszystkich oddziałach mamy tzw. nieetatowe pododdziały odwodowe i możemy je w trybie alarmowym skierować do ochrony tych granic, tylko musimy pamiętać, że to są rezerwy, które po pewnym czasie i tak trzeba będzie wymienić. W pewnym momencie możemy już po prostu nie dysponować odpowiednią liczbą funkcjonariuszy do zabezpieczenia. Oczywiście w komendzie głównej powstają projekty dotyczące restrukturyzacji, zmiany modelu SG, bo widzimy taką potrzebę, dlatego że zmieniają się zagrożenia, kierunki zagrożeń. Musimy pamiętać, że chociaż szlak bałkański w chwili obecnej został częściowo zamknięty, to nie możemy zapominać mimo wszystko o niestabilnej sytuacji w Turcji. Nie wiemy, w jakim kierunku ta sytuacja będzie się rozwijała, bo może np. dojść do tego, że nagle część uchodźców z Turcji dostanie się na Ukrainę i stąd prostą drogą do placówki w Medyce, gdzie będą prosili o pomoc międzynarodową. Mogą być różne sytuacje, może się ten kanał otworzyć, może się otworzyć kanał bałtycki, w związku z powyższym musimy być przygotowani na różne scenariusze. Dotychczasowe nasze przypuszczenia i podejmowane przez nas decyzje, dokonywane po pewnej analizie, okazały się trafne. Nie chciałbym przedłużać, niemniej chciałbym z tego miejsca jeszcze raz bardzo podziękować za państwa wizytę, że mogliście bezpośrednio zobaczyć, jakie zadania tak naprawdę realizuje SG. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Poproszę jeszcze pana admirała o bardzo syntetyczną informację. Jeszcze raz chciałbym podziękować panu admirałowi za krótkie – nazwałbym to – wykłady, które mogliśmy od pana usłyszeć czy to na poduszkowcach, czy na okrętach państwa floty, a także przy okazji wizyty w każdej z placówek. Naprawdę ogromną wiedzę od pana otrzymaliśmy. Bardzo proszę, panie admirale.

Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej kadm. Piotr Stocki:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, wszystkim bardzo dziękuję za wybranie Morskiego Oddziału Straży Granicznej za miejsce tego spotkania i za chęć zapoznania się z tym specyficznym oddziałem. Specyficzne jest środowisko, w którym podejmowane są działania, a także pewne dodatkowe zadania o charakterze morskim, które są dopisane do realizacji. Tak jak pan komendant główny powiedział, morski oddział jest częścią całej struktury SG. Państwo widzieli, że sprzęt, którym dysponujemy, jest naprawdę nowoczesny i w ostatnich kilku latach jest on sukcesywnie wprowadzany do służby. Pewne potrzeby dotyczące infrastruktury jeszcze mamy, ale to też są programy długoletnie, bo tego się nie buduje, nie kupuje w krótkim okresie czasu. Są to drogie urządzenia, sprzęt, w tym właśnie jednostki pływające, a więc wymagają dłuższej perspektywy finansowej. My te potrzeby przedstawiamy przełożonym, komendantowi głównemu, który określa priorytety dla formacji, i realizujemy zgodnie ze strategią przyjętą przez pana komendanta głównego. Natomiast jeżeli chodzi o długoterminowe plany, potrzeby, to państwo też przecież uzgadniacie, planujecie swoje decyzje i prace w parlamencie i my się temu po prostu poddajemy w pełnym uzgodnieniu i według decyzji przełożonych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Jeszcze byśmy poprosili o słowo na temat tego, jak w najbliższym czasie będzie wyglądała dalsza modernizacja Nowej Pasłęki, tego przejścia z poduszkowcami.

Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej kadm. Piotr Stocki:

W przyszłorocznym budżecie SG mamy wpisaną kwotę w wysokości 1700 tys. zł na wykonanie zasadniczych prac remontowych tego obiektu. Powinno temu też towarzyszyć utwardzenie tego terenu i budowa infrastruktury do osłonięcia, ochrony, do garażowania poduszkowców oraz dodanie sprzętu optoelektronicznego do obserwacji południowego odcinka granicy z Rosją na Zalewie Wiślanym. Zatem na przyszły rok mamy środki na prace, które z punktu widzenia naszej logistyki będziemy w stanie wykonać. Gdyby zostały nam zagwarantowane środki na kolejne lata, to uzupełnilibyśmy jeszcze to, co jest niezbędne do realizacji.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Szanowni państwo, w posiedzeniu naszej Komisji uczestniczy też pan gen. Marek Bieńkowski, były komendant główny SG, który obecnie reprezentuje Najwyższą Izbę Kontroli. Czy ewentualnie pan generał ma jakieś uwagi, biorąc pod uwagę pewną perspektywę czasową, a także wiedzę kontrolerską? Jeżeli pan generał sobie życzy, to udzielę panu głosu.

Dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli Marek Bieńkowski:

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to chętnie skorzystam z tej formuły i kiedy będziecie państwo w Warszawie podsumowywać to posiedzenie wyjazdowe, to wtedy chętnie się wypowiem. Chcę tylko powiedzieć – żeby nie zabierać czasu – że jesteśmy na zaawansowanym etapie i myślę, że wyniki kontroli polityki migracyjnej państwa, którą przeprowadziliśmy w MSWiA, w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców i właśnie w polskiej SG – akurat nie w morskim oddziale, ale na granicy wschodniej, w podlaskim, nadbużańskim oddziale SG – będą dla państwa bardzo interesujące. Wyniki tej kontroli będą znane za parę miesięcy.

Wspierając wysiłki kolegów, bo oczywiście mam ogromny sentyment do formacji, w której byłem kilkanaście lat, mogę powiedzieć i potwierdzić, że proces mądrej inwestycji w tę formację to jest proces rozłożony na lata, a nie na miesiące, w związku z tym tak trzeba byłoby widzieć finansowanie tych różnych zadań. Patrząc z ogromną satysfakcją m. in. na ten system, który mieliście okazję zobaczyć w Krynicy (kilkanaście lat temu podglądaliśmy to u Finów) mogę powiedzieć, że na dobrą sprawę polska SG poprzez mądre i spokojne działanie wysforowała się w Europie. I wcale się nie dziwię, panie komendancie, że jest zapotrzebowanie z innych krajów na funkcjonariuszy polskiej SG, bo przypominam, że śmigłowiec z tego oddziału operuje w Grecji z ogromnymi sukcesami, i to jest stały

proces. Natomiast patrząc na te mitsubishi, terenowe mercedesy, motorole, z łezką w oku przypominam sobie, proszę państwa, że w 1993 r. przesiadaliśmy się z uazów na mercedesy, z radmorów na motorole, a także – starsi koledzy na pewno pamiętają – z szeleszczących ortalionów na umundurowanie goreteksowskie. Taką drogę przeszła polska SG i trzeba to docenić. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Widzieliśmy różnicę na granicy z Rosją, na mierzei. Na naszej stronie ta technologia jest rzeczywiście bardzo zaawansowana w porównaniu z drugą stroną granicy. Dziękuję bardzo. Rozpoczynamy dyskusję, przypomnę tylko, że jest akceptacja ze strony prezydium, a także członków Komisji, żebyśmy trochę dłużej popracowali nad ewentualnym dezyderatem, który przyjmiemy. Bardzo proszę, pan przewodniczący Marek Wójcik.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Myślę, że to jest dobry pomysł, żeby ten dezyderat spokojnie przygotować w Warszawie i liczę na to, że we współpracy z panem pułkownikiem, szczególnie że kwestie, które pan pułkownik podniósł, czyli kwestie rozliczeń, kwestie finansowe, kwestie naszego udziału w misjach Fronteksu wymagają rozważenia, w jaki sposób zapewnić środki na zrealizowanie tej działalności. Trzeba wziąć pod rozwagę, czy znajdą się środki w rezerwie budżetowej na tego typu działania, dlatego że być może umożliwiłoby to z jednej strony zasilenie budżetu SG, co jest konieczne z punktu widzenia zobowiązań związanych z przejściami wewnętrznymi Schengen itd. Natomiast z drugiej strony działania, które państwo podejmujecie za granicą, nie są działaniami, które można w dłuższym okresie zaplanować, bo przecież nie wiadomo, o jakie siły i środki zostaniecie w przyszłym roku poproszeni. Stąd też być może na etapie prac nad budżetem stworzenie rezerwy właśnie na takie działania byłoby dobrą propozycją do dyskusji z ministrem finansów, w jaki sposób z jednej strony podnieść środki na finansowanie celów SG, a z drugiej strony na finansowanie działań zagranicznych. Chciałbym jeszcze, panie przewodniczący, żeby nam nie uciekł jeden z ważnych wątków wczorajszego dnia, tj. kwestia postulatów budowy wielozadaniowych jednostek. Myślę, że to też jest bardzo interesujące i sami mieliśmy okazję przekonać się, jaki jest ogrom zadań Morskiego Oddziału SG, z czego wielu z nas do tej pory nie zdawało sobie sprawy. Na pewno warto z tego wyciągać wnioski i sądzę, że powinno się znaleźć w naszym dezyderacie ważne miejsce również dla tych jednostek. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę, pan przewodniczący Siarka, a potem pan przewodniczący Polaczek.

Poseł Edward Siarka (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie pułkowniku, panie admirale, wydaje mi się, że szczególnego znaczenia – i myślę, że przedstawiciele ministerstwa zdają sobie z tego sprawę – nabiera cała kwestia współpracy z instytucjami zewnętrznymi, takimi jak Frontex. Widać wyraźnie, że te zagrożenia, o których mówimy, o których mówił pan pułkownik i które sami widzimy, powodują, że coraz więcej będziemy mieli elementów współpracy z różnymi podmiotami zewnętrznymi związanymi z ochroną granicy Schengen. W związku z tym wydaje się, że jest niezbędne, aby wypracować model pozwalający uniknąć sytuacji, które powodują zawirowania wewnątrz budżetu SG. Jeżeli by się okazało, że stale mamy do czynienia z koniecznością podejmowania zadań za granicą, to wymaga to dopracowania od strony finansowej, żeby nie było tak, że cierpimy z tego względu na innych odcinkach krajowych. Na pewno powinien to być jeden z elementów naszego dezyderatu, żeby dopracować tę kwestię na poziomie ministerstwa, bo za chwilę wystąpią do nas następne strony, żeby uruchomić jakieś rezerwy w SG, i okaże się, że istnieje problem finansowy.

Kolejna rzecz dotyczy tego, żeby pochylić sie nad nowymi zagrożeniami, które się pojawiają. W ostatnim czasie już o nich mówiliśmy i wydaje się, że wiele o nich wiemy, ale powinny być one przedmiotem dyskusji również na posiedzeniu naszej Komisji.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Proszę bardzo, pan przewodniczący Polaczek, a potem pan poseł Suchoń.

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Panie przewodniczący, panowie komendanci, koleżanki i koledzy, mam kilka uwag. Żeby nie rozdrabniać się na różne szczegóły, bardzo ciekawe zresztą, które są elementem dwudniowej wizyty naszej Komisji, zwrócę uwagę na kwestie systemowe, które pojawiały się już wczoraj. Chodzi o przyjęcie pewnej korekty w polityce budżetowej SG z uwagi na bardzo gwałtownie rosnące zaangażowanie zewnętrzne, o czym mówiło już kilku moich przedmówców, a także z uwagi na kwestie związane z kosztami pobytu funkcjonariuszy SG na misjach. Nie będę wchodził w szczegóły, bo to są kwestie robocze, do uzgodnienia wewnątrz MSWiA w ramach współpracy ze SG. To jest nowa okoliczność, która nie pojawiała się aż tak znacząco w ostatnich kilkunastu latach, dopiero w ciągu ostatniego roku, dwóch nastąpiły w tym względzie bardzo istotne zmiany.

Po drugie, chciałbym podkreślić również konieczność analizy tego, co zostało wyrażone w dniu wczorajszym w trakcie dyskusji nad potrzebą przygotowania i realizacji budowy wielofunkcyjnego okrętu patrolowego dla SG. Pan przewodniczący Wójcik chwilę temu o tym wspomniał, wczoraj na ten temat mieliśmy okazję porozmawiać, a jest to ważne także w kontekście takiej granicznej już potrzeby wycofania za jakiś czas dwóch najważniejszych okrętów, którymi dysponuje SG i które mają ponad 20 lat. Trzeba o tym myśleć i oczywiście zastosować w tej sprawie przepisy, jakie daje również prawo unijne i zlecenie tego w trybie wynikającym z potrzeby bezpieczeństwa państwa, bo to wtedy też jest sytuacja bardzo trudna do realizacji takiego zamówienia w Polsce.

I trzeci konkretny element. Takie wizyty bardzo rzadko są wyrazicielem polityki konkretu, ale żeby coś z tej wizyty zostało, odwołam się do tego, co mówił pan przewodniczący Czartoryski o potrzebie pełnego sfinansowania placówki SG w Nowej Pasłęce. Tam jest element związany z poprawą zdolności straży do obserwacji części obszaru granicznego z Federacją Rosyjską, czyli mówiąc wprost, uzupełnienia szacunkowych kosztów modernizacji tego obiektu na kwotę 1700 tys. zł o co najmniej 500–600 tys. zł na budowę masztu wraz z oprzyrządowaniem. Nie wchodzę w szczegóły, ale mówię o tym, bo myślę, że będzie to wyraz jakiegoś konkretu, który później mógłby być w porozumieniu między MSWiA a Komendantem Głównym Straży Granicznej przygotowany i realizowany już od przyszłego roku. Jeszcze raz dziękuję za bardzo profesjonalny w formie i treści przekaz, z jakim mieliśmy do czynienia wczoraj i dzisiaj, a moje podziękowania kieruję pod adresem Komendanta Głównego SG i Komendanta Morskiego Oddziału SG w Gdańsku wraz ze współpracownikami. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. I pan poseł Mirosław Suchoń.

Poseł Mirosław Suchoń (N):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panowie ministrowie, panie wojewodo, panowie komendanci, szanowni państwo, zacznę od tego, że na każdym kroku, szanowni panowie komendanci, widzieliśmy profesjonalne podejście. Tak że muszę powiedzieć, że to wszystko idzie w dobrym kierunku. Nasze granice są skutecznie chronione przez profesjonalne służby i bardzo bym prosił, żeby te gratulacje i słowa podziękowania przekazać wszystkim, którzy brali udział w organizacji naszej wizyty. Natomiast jeżeli chodzi o konkrety, to wiadomo, że te potrzeby są. Ja bym zwrócił jeszcze dodatkowo uwagę na taki fakt, że morski oddział posiada, zdaje się, jeden śmigłowiec, który obecnie jest używany podczas misji w Grecji. Być może warto byłoby rozważyć, czy nie ma potrzeby uzupełnienia tej floty o drugi śmigłowiec. Podejrzewam, że wasza profesjonalna służba w coraz większym zakresie może uczestniczyć w misjach zagranicznych i prawdopodobnie będzie tak się działo, a to będzie się wiązało z udziałem sprzętu, więc być może taki dodatkowy śmigłowiec byłby wskazany. Miałbym jeszcze taką prośbę, panie przewodniczący. Czy byłaby szansa na to, abyśmy pracując nad dezyderatem, który według mnie jest absolutnie konieczny, mogli otrzymać jakieś propozycje dotyczące inwestycji ze strony panów komendantów, tak żebyśmy mieli jakiś obraz tego, czego służba potrzebuje? Na tym etapie to wszystko, dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Dokładnie tak, panie pośle, umówiliśmy się z panem komendantem i z panem admirałem, że w trakcie prac nad dezyderatem będziemy w stałym kontakcie z panami, ale myślę, że także z ministerstwem, z panem ministrem Skibą. Chciałbym, aby po naszej wizycie pozostał dokument, który zawierałby jakąś strategię może nie na rok, ale nawet na całą tę kadencję, zwłaszcza jeśli chodzi o Morski Oddział SG. Koniecznie trzeba także wziąć pod uwagę ten bardzo poważny problem w postaci nowych przepisów Schengen i związanej z tym kontroli dokumentów obywateli z UE ze strefy Schengen we wszystkich portach lotniczych, a także morskich. To jest rzeczywiście poważna sprawa. Dziękuję też za te wszystkie głosy, które mówią o tym, że Polska może wspierać misje zagraniczne i że należy wzmocnić SG, aby mogła wykonywać te zadania międzynarodowe. To jest ważne zadanie SG, żeby mogła należycie wypełniać te zadania międzynarodowe. Jeżeli liczymy na to, że nasze porty morskie staną się atrakcyjne dla Czech, Słowacji, Węgier, dla pewnej części Europy, jeżeli chcemy, żeby gospodarka morska na Bałtyku się rozwijała, żebyśmy byli silni, obecni na Bałtyku, to musimy mieć sprawną morską SG. Dzisiaj dużo urządzeń jest już zamontowanych, ale nawet po takiej krótkiej wizycie wiemy, ile np. w Nowej Pasłęce jeszcze potrzeba urządzeń zamontować. Tu chodzi już nie tylko o modernizację tego budynku, zdjęcie eternitu z dachu czy chociażby lotnisko dla poduszkowców. Zwróciłem uwagę, że tam gdzie nie ma trawy, gdzie poduszkowiec startuje, jest piach i po prostu błoto w pewnym momencie się robi. A oprócz tego jest sprzęt. Widzieliśmy to naocznie, że nie trzeba maszerować z karabinem wzdłuż granicy, tylko wszystko widać na kamerach i można zareagować. Taki sprzęt powinien się w tym ośrodku znaleźć. Dziękuję państwu za te głosy. Rozumiem, że jest zgoda Komisji na takie postawienie sprawy, że prezydium przygotuje projekt dezyderatu, który zostanie państwu przesłany, a następnie odbędzie się dyskusja nad tym projektem na posiedzeniu Komisji w Warszawie, oczywiście z udziałem MSWiA. Jeżeli nie byłoby więcej głosów, to zamknąłbym wyjazdowe posiedzenie naszej Komisji takim posumowaniem. Jeszcze pan wojewoda? Bardzo proszę, panie wojewodo.

Wojewoda pomorski Dariusz Drelich:

Panie przewodniczący, panie komendancie, panie admirale, panie i panowie posłowie, chciałbym przede wszystkim podziękować panu przewodniczącemu i wszystkim, którzy pomogli zorganizować spotkanie w Gdańsku, dzięki czemu mieliście okazję poznać szczegóły funkcjonowania Straży Granicznej. To bardzo istotne, bo dużo łatwiej będzie podejmować decyzje w tych sprawach. Biorąc pod uwagę to, co usłyszałem, mam nadzieję, że ocena funkcjonowania służb, które w pewnym zakresie podlegają również wojewodzie, będzie dobra. Morski Odział SG jest specyficzny i myślę, że warto było zobaczyć, na czym polega ta różnica. Mam też nadzieję, że wizyta w Pomorskiem zachęciła państwa do tego, żeby tu częściej przyjeżdżać. My jesteśmy bardzo usatysfakcjonowani, to duży honor, że mogliśmy gościć Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych na Pomorzu. Zapraszam wszystkich serdecznie. Jak tylko będzie okazja, to bardzo proszę pamiętać o tym, że jesteśmy bardzo gościnni i chcielibyśmy państwa gościć, a wiem, że dla niektórych to jest wyprawa, muszą daleko jechać i dużo czasu na to poświęcić. Bardzo serdecznie dziękuję i zapraszam na Pomorze.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję, panie wojewodo. Jak dzisiaj patrzyliśmy na to błękitne morze z Mierzei Wiślanej, to przychodziły takie myśli, czy nie porzucić wszystkiego i tu nie pozostać. To naprawdę przepiękne miejsce i przepiękna infrastruktura. Bardzo dziękujemy.

Dziękuję bardzo, zamykam posiedzenie Komisji.